

“No hem arribat a travessar la porta de l’infinit”

Reproduïm l’entrevista que Antoni Tàpies va concedir a Vicenç Altaió l’any 2005. Va ser publicada a EL TEMPS D’ART del 13 de gener d’aquell any.

Acabà d’obrir-se l’Any del Llibre i de la Lectura. Si hi ha un artista que ens assenyali que el llibre, la lectura i l’escriptura imperen en la seva biografia i la seva obra plàstica és Antoni Tàpies. Dels llibres, en venera la corporeïtat igual que n’interpel·la el flux del pensament dels altres allà retransmès. Bibliòfil, lector febril i actiu, escriptor, artista de les escriptures. Llibres de Tàpies i llibres amb Tàpies.

—Llegia l’altre dia que el metge i astròleg Manfredi, de Bolonya, un home d’èxit i de posició ben sòlida, deixà en el seu testament, a les acaballes del 1500, 3 cases i una biblioteca d’un centenar de llibres (40 de medicina i filosofia, 17 d’astrologia i 14 de poesia). Quants llibres tens entre la biblioteca personal i els dipositats a la Fundació?

—Quan vaig deixar els llibres a la Fundació, devien ser uns 7.000. Ara n’hi ha molts més. Sempre he llegit de nit. Són hores d’insomni i d’acolliment, d’inquietud, que em destapen de la su-

perficialitat de la vida diürna. Ara que tinc dificultat amb la vista tinc costum de llegir amb lupa i, seguint les indicacions de l’ONCE, amb llum sense calor.

—Al teu extens fragment autobiogràfic *Memòria Personal* ens reveles, a més de la teva personalitat artística i política, la biografia d’un lector.

—A casa, hi havia llibres, el pare llegia sobretot poesia. El meu avi fou un popular llibreter i editor establert a la plaça Nova de Barcelona, en el negoci que fundà el besavi. El seu catàleg, la premsa del moment, les làmines dels llibres de Verne a la falda de la mare, les imatges de la Revolució Russa, els clàssics grecs i llatins, les novel·les d’“A tot vent”, les reproduccions dels llibres d’art i les il·lustracions de geografia i història natural conformen el meus primers records.

—Hi expliques que a l’ocupació de Franco, en acabar la guerra, vas haver d’ajudar el teu pare a cremar llibres?

—Ara potser no ho faria. El meu pare havia treballat de jurista a la Generalitat, simpatitzàvem amb la República. Haví-

em d’evitar que ens fessin un escorcoll.

—En els escrits dels artistes (Dela-croix, Gauguin, Van Gogh, Klee, Pi-casso...), no n’hi ha cap altre que quan parli dels llibres els citi amb tanta precisió bibliogràfica.

—Vaig escriure el llibre a l’estiu, la Teresa el va passar a màquina. Vam fer un treball enorme. Vam tenir la preocupació de documentar els llibres. Molts eren prohibits i volia deixar-ne testimoni. No m’agradava comprar llibres que haguessin pogut passar la censura.

—La *Memòria Personal* s’acaba a la caputxinada, abans de la democràcia. El llibre va ser un testimoni impressionant davant del món, fins i tot traduït al xinès. N’has escrit un altre volum?

—M’ho van demanar diversos editors, però no tindria paciència. Vull el temps per a l’obra magnífica.

—A causa de la malaltia pulmonar, vas haver de fer repòs. Cal temps mort per llegir?

—Què vol dir temps mort? Llegir és vital. Tinc llibres al capçal del llit.

—L’amor pel misteri i el prestigi